

Polski Komitet Terminologii Elektrycznej

Materiały do pobrania:

- [Normalizacja -artykuł WE](#)
- [Normalizacja współdziała z postępem technicznym](#)
- [Normy przepisy](#)
- [PIGE_Przemysł ELEKTRO](#)
- [Terminologia artykuł](#)
- [Historia kształtowania polskiej terminologii elektrotechnicznej](#)

Rok założenia 1919

STOWARZYSZENIE ELEKTRYKÓW POLSKICH

ul. Świętokrzyska 14, 00-050 Warszawa

Prezes
Sławomir Cieślak

Warszawa, 13 stycznia 2025 roku

Ministerstwo Rozwoju i Technologii
Departament Architektury, Budownictwa i Geodezji

Dotyczy: pisma znak DAB-I.001.1.2024.IR.119 z dnia 31 grudnia 2024 roku w sprawie opinii na temat użycia pojęć „kabel” i „przewód” w projekcie rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

Szanowni Państwo,

W odpowiedzi na pismo Ministerstwa Rozwoju i Technologii przedstawiamy naszą opinię dotyczącą użycia pojęć „kabel” i „przewód” w projekcie rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

W naszej opinii, w określonych paragrafach rozporządzenia należy: wyeliminować terminy:

- 1) zastąpić termin „przewody elektryczne” terminem „kable”,
- 2) zastąpić termin „kable i przewody” terminem „kable”,
- 3) zastąpić termin „kable i przewody elektroenergetyczne, sterownicze i telekomunikacyjne wraz z ich zamocowaniami” terminem „zespoły kablowe”,
- 4) w aktualnym tekście rozporządzenia należałoby skorygować omawiane terminy w paragrafach 183 oraz 187.

Z satysfakcją zauważamy, że w Rozdziale 8a Instalacja telekomunikacyjna, kilkadziesiąt razy pada wyłącznie prawidłowy termin „kable”.

W załączniku nr 1 WYKAZ POLSKICH NORM POWOŁANYCH W ROZPORZĄDZENIU oczywiście muszą pozostać tytuły norm w ich oryginalnym brzmieniu bez jakichkolwiek ingerencji.

Branża elektryczna kierując się zasadami jednoznaczności terminologicznej i analogii do innych języków europejskich wprowadza zmiany w międzynarodowym słowniku IEC i eliminuje pojęcie „przewody elektryczne” na rzecz pojęcia „kable”. Zdajemy sobie sprawę, że zmiany te będą procesem wieloletnim, ale z pewnością są konieczne do wdrożenia.

Z poważaniem

Elektronika

Elektrotechnika

Energetyka

Informatyka

Telekomunikacja

TELEFONY

22 55-64-302 Prezes

22 55-64-304 Sekretarz Generalny

22 55-64-312 Dział Prezydyjalny

22 55-63-309 Dział Rozwoju Naukowo-Technicznego

22 55-64-303 Dział Organizacyjno-Marketingowy

22 55-64-306 Sekcja Finansów i Księgowości

22 55-64-308 Sekcja IT

e-mail: sep@sep.com.pl

<http://www.sep.com.pl>

NIP 526 000 09 79

rachunek bankowy

Santander Bank Polska S.A. 17 1500 1777 1217 7011 1380 0000

Uzasadnienie

Stowarzyszenie Elektryków Polskich współpracując z Polskim Komitetem Normalizacyjnym jest aktywnym uczestnikiem prac na polu terminologii elektrycznej. Wielu członków SEP jest w składzie Komitetu Technicznego nr 8 ds. Terminologii, Dokumentacji i Symboli Graficznych, Oznaczeń Wielkości i Jednostek Miar w Elektryce.

W dniu 12 października 2024 roku do zbioru Polskich Norm została wprowadzona polska wersja **PN-IEC 60050-461:2024-09 - Międzynarodowy słownik terminologiczny elektryki (IEV) – Część 461: Kable elektryczne**. Dokument ten poprzedziła dwuletnia praca szerokiego zespołu, który musiał m.in. rozstrzygnąć zagadnienie tłumaczenia angielskich terminów „cable” oraz „cables” na język polski.

Wieloletnia tradycja dopuszczała zamienne stosowanie terminów „przewód elektryczny” i „kabel” podając różnorodne uzasadnienia podziałowe między tymi pojęciami. W budownictwie występuje szereg produktów mających w swojej nazwie termin „przewód”, np. przewody: instalacyjne, wodociągowe, kanalizacyjne, wentylacyjne, kominowe, spustowe i rynnowe. Sprawa była naszym krajowym problemem do czasu, kiedy Polskie Normy tworzyliśmy samodzielnie w Polsce. Z chwilą akcesji do Unii Europejskiej zostaliśmy włączeni w światowy i głównie europejski system normalizacyjny polegający na współtworzeniu norm na poziomie europejskim, a następnie tłumaczeniu ich z języka angielskiego. W innych głównych językach nie ma dualizmu dla słowa „cables”, jest tylko „kable”.

Termin, który dotychczas był tłumaczony jako „przewód jednożyłowy” obecnie ma nadane brzmienie:

IEV 461-06-02 kabel jednożyłowy

kabel zawierający tylko jedną żyłę izolowaną

de Einleiterkabel, n; einadriges Kabel, n

en **single-conductor cable; single-core cable**

es cable unipolar

fr câble à un conducteur, m; câble unipolaire, m

ru одножильный кабель

fi yksijohdinkaapeli

it cavo unipolare

mn дан дамжуулагчтай кабель

nb enlederkabel

nn einleiarkabel

pt cabo monocondutor

sl enovodniški kabel

sv enledarkabel

Jeśli w języku angielskim jest inny termin niż „cables”, to w tłumaczeniu może wystąpić słowo „przewód”, przykładowo:

earth conductor; ground conductor (USA) - przewód uziemiający

shield bonding lead - przewód połączeniowy ekranów

parallel earth continuity conductor - przewód uziemiający ciągły równoległy

W aktualnym zbiorze Polskich Norm zaczyna przeważać właściwa terminologia nazywania w języku polskim „kablami” wszystkich produktów przemysłu, jeśli normy międzynarodowe nazywają ten produkt „cables”. Jednakże istnieją jeszcze dziesiątki norm, które mają błędne, z obecnego punktu widzenia, tłumaczenia terminu „cables” na terminy „przewody elektryczne” lub „kable i przewody”.

Przyczyną tego stanu rzeczy są zaszłości terminologiczne, które są naprawiane w duchu jednoznaczności wymuszanej przez tłumaczenia systemami sztucznej inteligencji - w PKN System Trados.

Nie jest możliwe usunięcie tej wady w szybki sposób i musi to następować ewolucyjnie przy kolejnych edycjach norm.

Ekspert wiodący SEP:

mgr inż. Janusz Nowastowski

Przewodniczący Polskiego Komitetu Terminologii Elektrycznej SEP

Tel. 604 947 566

Email: Janusz.nowastowski@sep.com.pl

W dniu 24 sierpnia 2022 roku zostało zwołane zebranie Polskiego Komitetu Terminologii Elektrycznej, po nagłej śmierci w dniu 4.07.2022 r. kol. doc. dr inż. Krzysztofa Amborskiego, który został wybrany w dniu 12.04.2022 r. w czasie zebrania sprawozdawczo-wyborczego PKTE SEP, na Przewodniczącego Komitetu na kadencję 2022 – 2026.

Zebranie otworzył oraz powitał zebranych kol. Janusz Nowastowski – sekretarz Komitetu.

Następnie kol. Janusz Nowastowski poprosił zebranych o uczczenie zmarłego Krzysztofa Amborskiego minutą ciszy i zaprezentował wspomnienie o kol. Krzysztofie.

Kol. Z. Żurakowski zaproponował, aby na nowego przewodniczącego PKTE SEP na kadencję 2022 – 2026 powołać kol. Janusza Nowastowskiego.

Zebrani głosowali jednogłośnie za powołaniem kol. Janusza Nowastowskiego na stanowisko

przewodniczącego PKTE SEP.

Kol. mgr inż. J. Nowastowski wyraził zgodę i tym samym oficjalnie pełni funkcję Przewodniczącego PKTE SEP w kadencji 2022 – 2026.

W dalszej części spotkania omówiono program pracy Komitetu, w tym celowość i możliwości współpracy PKTE SEP z PKN, a w szczególności z Komitetem Technicznym nr 8 Terminologii, Dokumentacji i Symboli Graficznych, Oznaczeń Wielkości i Jednostek Miar w Elektryce .

Istotną sprawą będzie zachęcenie osób zainteresowanych tematyką Komitetu do wstąpienia w jego szeregi.

W dniu 12 kwietnia 2022 roku odbyło się zebranie sprawozdawczo-wyborcze (w formule on-line) Komitetu Terminologii Elektrycznej Stowarzyszenia Elektryków Polskich. W zebraniu uczestniczył wiceprezes ZG SEP, kol. Krzysztof Woliński -jako przedstawiciel Zarządu Głównego SEP.

Omówiono treść dokumentu „Sprawozdanie z działań PKTE w kadencji 2018-2022” przygotowanego dla ZG SEP . Dokument po uzupełnieniu o nadesłane uwagi kol. Żurakowskiego został odczytany i jednogłośnie zaakceptowany.

W dyskusji dotyczącej dotychczasowej i przyszłej działalności głos zabrali wszyscy obecni na zebraniu. I tak:

- 💡 kol. Nowastowski poinformował o bieżącej pracy nad polskimi terminami w słowniku internetowym IEE www.electopedia.org, która jest realizowana poprzez KT 8 przy PKN.
- 💡 kol. Dzieliński i kol. Iwanowski zadeklarowali analizę pojęć informatycznych występujących w Electopedii i zgłoszenie ewentualnych modyfikacji
- 💡 kol. Żurakowski zaproponował utworzenie forum dyskusyjnego na podstronie PKTE w domenie www.sep.com.pl

Podjęto jednogłośnie uchwałę o udzieleniu Absolutorium ustępującemu Zarządowi PKTE i również jednogłośnie powołano dotychczasowy zarząd w osobach:

💡 dr inż. Krzysztof Amborski (prof.em.) - **przewodniczący**

💡 mgr inż. Zdzisław Żurakowski - **wiceprzewodniczący**

💡 mgr inż. Janusz Nowastowski - **sekretarz**

na nową kadencję 2022-2026.

Kol. Woliński zaprosił wszystkich członków Komitetu do publikowania artykułów oraz przekazał pozdrowienia od Prezesa SEP kol. Piotra Szymczaka i podziękowanie za dotychczasową działalność.

Przewodniczący PKTE - dr inż. Krzysztof Amborski

W dniu 9 stycznia 2018 roku, w sali konferencyjnej biura SEP w Warszawie, odbyło się zebranie sprawozdawczo-wyborcze Polskiego Komitetu Terminologii Elektrycznej SEP (PKTE SEP). Z ramienia ZG SEP w zebraniu wziął udział pan Krzysztof Woliński – Wiceprezes SEP. Zebranie zaszczylił swoją obecnością wieloletni przewodniczący PKTE SEP,

zasłużony specjalista i autor wielu publikacji w dziedzinie terminologii elektrycznej – prof. dr hab. inż. Krystyn Pawluk, liczący 92 lata.

Zgodnie z porządkiem zebrania przyjęto sprawozdanie za ostatni okres działalności. Omówiono zasady współpracy z KT8 PKN. Dokonano wyboru nowych władz Komitetu na nową kadencję, w osobach:

💡 **Krzysztof Amborski – Przewodniczący** - k_amborski@yahoo.com

💡 **Zdzisław Żurakowski – Wiceprzewodniczący**

💡 **Janusz Nowastowski – Sekretarz**

Polski Komitet Terminologii Elektrycznej w latach 2014-2017 działał w składzie:

 Przewodniczący: Krystyn Pawluk

 Zastępca przewodniczącego: Krzysztof Amborski

 Członkowie: Elżbieta Michniewicz; Kazimierz Mikołajuk; Piotr Preibisch; Jerzy Sawicki; Jan Sikora; Elżbieta Tomaszuk; Zdzisław Żurkowski

Członkowie Komitetu działają aktywnie w Polskim Komitecie Normalizacji, komitet KT 8 ds. Terminologii, Dokumentacji i Symboli Graficznych, Oznaczeń Wielkości i Jednostek Miar w Elektryce opiniując wprowadzane lub modyfikowane pojęcia w elektrotechnice, a także proponując polskie odpowiedniki nowych terminów.

W ramach III Symposium Historii Elektryki we Wrocławiu w dniach 16-17.11.2017 przygotowano i wygłoszono referat "Alessandro Volta i jego ogniwa" (autorzy K. Amborski i K. Pawluk).

Dyskusje i uzgodnienia w Komitecie prowadzone są głównie na drodze mailowej.